

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO
KAIMO REIKALŲ IR DARNIOS PLĖTROS SKYRIAUS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 2 D. NUTARIMO NR. 1541 „DĖL
VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ
NAUDOJIMĄSI ADMINISTRACINIU AKTU NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU,
TARNAUJANČIOJO DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS
PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO (NR.TAP-17-675) (TAIS NR. 16-13308(3))**

2017-06-30 Nr. NV-1753

Vilnius

Projekto rengėjas: Žemės ūkio ministerija

Projekto tikslas: pakeisti kompensacijų už administraciniu aktu nustatytus žemės servitutus patiriamų nuostolių apskaičiavimo metodiką, nustatant kompensacijų dydžių atitikimą šių dienų kainų lygį.

Dabartinė situacija: pagal galiojančią Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodiką, **skaičiuojami patiriami nuostoliai**, ypač už iškertamą mišką, yra per maži ir neatitinka šių dienų kainų lygio.

Kompensuojama tik iškertamo miško medynų tūrio vertė, kuri neatitinka šių dienų miško medynų vidutinės rinkos vertės.

Kompensacija už sunaikintus pasėlius ir sodinius paskaičiuojama, atsižvelgiant į augalų vidutinį derlingumą, sunaikintų pasėlių plotą ar sodinių skaičių, žemės ūkio ministro patvirtintas augalų produkcijos normatyvines kainas.

Kompensacija už žemės ūkio paskirties žemėje sunaikintas žemės ūkio naudmenas apskaičiuojama įvertinus žemės plotą, kuriame sunaikinamos žemės ūkio naudmenos, vidutinė žemės rinkos vertė, kapitalizacijos normos rodiklį ir nustatomo servituto laipsnį, kuris yra nuo 1 iki 0,5.

Projekto esmė: siūloma:

- nustatyti, kad tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui būtų **kompensuojama** ne tik iškertamo miško medynų vidutinė rinkos vertė, bet ir **miško žemės sklype augančių miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki 20 metų išlaidos**;
- nustatyti, kad kompensacija už sunaikintus pasėlius ir sodinius paskaičiuojama pagal Biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinių kainų sąrašą, **kurią kiekvienais metais patvirtina žemės ūkio ministras**;
- nustatyti, kad **kompensacija už nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį**, apskaičiuojama įvertinus

žemės ploto dalį, kurioje nustatytas servitutas, **vidutinė žemės rinkos vertę ir nustatomo servituto laipsnį**, kuris yra nuo 1 iki 0,5.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas neprieštarauja Vyriausybės programos nuostatomis, bet tiesiogiai jų neįgyvendina.

Derinimas:

- Projektas *be pastabų suderintas* su Ūkio ministerija, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba bei *patikslintas* pagal Aplinkos ministerijos, Finansų ministerijos, Nacionalinės žemės tarnybos pastabas.
- Dėl Energetikos ministerijos, Aplinkos ministerijos, Teisingumo ministerijos ir Nacionalinės žemės tarnybos neatsižvelgtų pastabų, susijusių su kitaip (įstatymu, teismo sprendimu, susitarimu) nei administraciniu aktu nustatytų servitutų kompensavimu, ginčų dėl kompensacijos apskaičiavimo spendimo ir vartojamų sąvokų, argumentai išdėstyti derinimo pažymoje. Žemės ūkio ministerija motyvuoja tuo, kad Žemės įstatymu pavesta patvirtinti tik administraciniu aktu nustatytų servitutų kompensavimo metodiką bei kylantys ginčiai dėl kompensacijos paskaičiavimo spendžiami Civilinio kodekso nustatyta tvarka.
- *Aplinkos ministerija darbo tvarka informavo, kad patikslintam nutarimo projektui pastabų neturi.*
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentas pateikė redakcinio pobūdžio pastabas, į kurias Žemės ūkio ministerija *atsižvelgs*.
- *Projektas svarstytas 2017-06-26 Vyriausybės pasitarime.*
- *Į Teisingumo ministerijos pateiktą pastabą dėl sąvokų atskleidimo Projekto rengėjai atsižvelgs (suderinta).*

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus patarėja

Gina Gajauskienė

Gina Gajauskienė, tel. 870663765, el. p. gina.gajauskiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-05-25 Nr. 2D-1884 (12.149)
I _____ Nr. _____

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Žemės ūkio ministerija (toliau – ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Pagal galiojančią Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodiką (toliau – Metodika), patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimu Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“, skaičiuojami patiriami nuostoliai, ypač už iškertamą mišką, yra per maži ir neatitinka šių dienų kainų lygio, todėl ministerija gaudavo daug gyventojų prašymų, kad būtų padidinta kompensacija. Atsižvelgdama į tai, taip pat į tai, kad ministerija 2016-06-07 gavo Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2016-06-06 rezoliucija Nr. S-13-1893, dėl su Žemės įstatymo Nr. I-446-23 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XII-2362 susijusių teisės aktų pakeitimų, ir Energetikos ministerijos raštą bei Vyriausybės kanceliarijos persiustą Seimo nario Eugenijos Gentvilos raštą, kuriuose buvo prašoma pakeisti Metodiką, parengė naują Metodikos redakciją.

Pažymėtina, kad pagal šiuo metu galiojančią Metodiką kompensuojama tik iškertamo miško medynų tūrio vertė (vadovaujantis Žemės įvertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos“ (toliau – Žemės įvertinimo metodika), kuri neatitinka šių dienų miško medynų vidutinės rinkos vertės, tačiau nėra kompensuojamos žemės sklype augančių miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki 20 metų išlaidos.

Atsižvelgiant į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą – jaunuolynas, tai medyno brandumo grupė, o medynas, pagal Miškų įstatymo 2 straipsnio 6 dalį, tai miško dalis, bei atsižvelgiant į Miškų įstatymo 15 straipsnio 5 dalį, atkūrus arba įveisus mišką, kol susiformuos jaunuolynas (minkštųjų lapuočių želdiniuose ir žėliniuose – iki šešerių metų, spygliuočių ir kietųjų lapuočių – iki aštuonerių metų), miško želdiniai ir žėliniai turi būti prižiūrimi ir saugomi vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“.

Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projektu siūloma keisti galiojantį teisinį reglamentavimą ir nustatyti, kad tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui būtų kompensuojama ne tik iškertamo miško medynų vidutinė rinkos vertė, apskaičiuota vadovaujantis Masinio žemės vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ (toliau – Taisyklės), bet ir miško žemės sklype augančių miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki 20 metų išlaidos, apskaičiuotos vadovaujantis Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusių galios“. Pagal VĮ Valstybės miškų tarnybos pateiktus duomenis, pvz., už iškertamą 18 metų 0,02 ha miško plotą (medyno sudėtis eglė ir pušis), esantį Trakų r., pagal dabar galiojančią Metodiką tarnaujančio daikto savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis gautų 3,00 Eur vienkartinę ar periodinę kompensaciją už miško medynų tūrio vertę; pagal naujai išdėstytą Metodikos redakciją tarnaujančio daikto savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis gautų apie 75,00 Eur, *kadangi be miško medynų vertės būtų kompensuojamos ir miško žemės sklype augančių miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki 20 metų išlaidos.*

Pažymėtina, kad apskaičiuojant kompensaciją už iškirstą mišką, kompensacijos dydis skaičiuojamas pagal kintamas kainas.

Atkreipiamė dėmesį, kad iškirtus mišką, nuosavybės teisės į žemę lieka tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui, todėl į kompensaciją nėra įskaičiuojama miško žemės vertė. Tačiau tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui, vadovaujantis

Metodikos 9 punktu yra išmokama kompensacija už nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą (N_k).

Apskaičiuojant kompensaciją už pasėlius (Metodikos 4 punktas) ir kompensaciją už sodinius (Metodikos 5 punktas), vadovaujamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro Biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinių kainų sąrašu, kurį įsakymu kiekvienais metais patvirtina žemės ūkio ministras; pvz., Biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinių kainų 2017 metais sąrašu, patvirtintu žemės ūkio ministro 2016 m. lapkričio 23 įsakymu Nr. 3D-697 „Dėl biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinių kainų 2017 metų patvirtinimo“.

Atskaitos tašku, apskaičiuojant kompensaciją, nurodomi metai, kuriais atliekamas sunaikinamų pasėlių ar sodinių rinkos vertės apskaičiavimas, nes įvertinama, kokią žalą tarnaujančiojo daikto savininkas ar valstybės žemės patikėtinis patiria tais metais, kuriais sunaikinami pasėliai ar sodiniai. Kompensacija už pasėlius ir nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį apskaičiuojama vadovaujantis žemesnės galios teisės aktais, į kuriuos nukreipia Nutarimo projektas, kurie tvirtinami tam tikrais periodais.

Metodikoje taip pat siūloma supaprastinti ir padidinti vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalį, mokamą už nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį. Pagal pateiktus VĮ Valstybės žemės fondo apskaičiavimo duomenis, pvz., vienkartinė ar periodinė kompensacija, mokama už nuostolius dėl prarastos galimybės naudoti 0,2144 ha žemės ūkio paskirties žemės sklypą, esantį Akmenės r., pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, kai tarnaujančiojo daikto savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis iš dalies gali naudotis žemės sklypu, pagal dabar galiojančią Metodiką būtų 193,00 Eur; pagal naują Metodikos redakciją vienkartinė ar periodinė kompensacija būtų apie 293 Eur, t. y. padidėtų apie 100,00 Eur. Tačiau, pvz., jeigu 0,2144 ha žemės sklypo, tarnaujančiojo daikto savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis visai negalėtų naudoti pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, vienkartinė ar periodinė kompensacija pagal naują Metodikos redakciją padidėtų apie 200 Eur.

Kadangi Nutarimo projekte keičiama daugiau kaip pusė jo punktų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 14 straipsnio 3 dalies nuostatomis, Nutarimo projektas išdėstytas nauja redakcija.

Nutarimo projektas teiktas derinti Teisingumo ministerijai, Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai, Finansų ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Ūkio ministerijai, Valstybinei miškų tarnybai, Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba), Lietuvos žemės savininkų sąjungai, Lietuvos miško savininkų asociacijai, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai.

Susisiekimo ministerija, Ūkio ministerija, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba Nutarimo projektą suderino be pastabų. Lietuvos žemės savininkų sąjunga ir Lietuvos miško savininkų asociacija išvadų dėl Nutarimo projekto nepateikė.

Nutarimo projektas patikslintas atsižvelgiant į Aplinkos ministerijos 2016-12-30 raštu Nr. (12-1)-D8-9543 pateiktą pastabą: apskaičiuojant patiriamus nuostolius už iškertamą mišką, bus skaičiuojama ne iškertamo miško medynų tūrio vertė (vadovaujantis Žemės įvertinimo metodikos 2.2 papunkčiu), bet (vadovaujantis Taisyklių 25 punktu) iškertamo miško medynų vidutinė rinkos vertė bei žemės sklype augančių miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki 20 metų išlaidos.

Į kitas Aplinkos ministerijos 2016-12-30 raštu pateiktas pastabas bei į 2016-12-13 raštu Nr. R2-1920 Valstybinės miškų tarnybos pateiktas pastabas neatsižvelgta; motyvai išdėstyti derinimo pažymoje.

Atsižvelgdami į Finansų ministerijos 2016-12-09 raštu Nr. (1.16-0203)-5K-1624126)-6K-1608556 pateiktus pastebėjimus dėl poveikio valstybės biudžetui, pažymime, kad pagal dabar galiojantį Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimą Nr. 1541 „Dėl vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ valstybės biudžeto lėšos dėl administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui nebuvo naudojamos, nes nebuvo tokio poreikio, kadangi infrastruktūros objektus stato privačios įmonės ir jos kompensuoja nuostolius dėl žemės servituto nustatyto administraciniu aktu tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui. Jeigu ateityje ir reikėtų valstybės biudžeto lėšų, tai būtų vienetiniai atvejai ir nepareikalautų didelių valstybės biudžeto lėšų. Pagal atliktą savivaldybių apklausą buvo nustatyta, kad savivaldybės taip pat nenaudojo savo biudžeto lėšų kompensacijoms dėl servitutų nustatymo administraciniu aktu, tačiau ateityje gali būti vienetiniai atvejai, kai savivaldybės išimtiniais atvejais panaudos savo biudžeto lėšas, bet tai nepadarytų didelio poveikio savivaldybių biudžetams.

Atsižvelgiant į Nacionalinės žemės tarnybos 2017-01-17 raštu Nr. 1SD-317-(8.52E) bei Teisingumo ministerijos 2017-03-24 raštu Nr. (1.6) 2T-218 pateiktą pastabą, Nutarimo projektas buvo papildytas nustatant, kaip turi būti apskaičiuojama vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui (toliau – kompensacija) dydis, išmokant šią kompensaciją vieną kartą, ir kaip apskaičiuojama kompensacija mokant ją periodiškai. Į kitas Nacionalinės žemės tarnybos 2017-01-17 raštu pateiktas pastabas neatsižvelgta; motyvai išdėstyti derinimo pažymoje.

Į Energetikos ministerijos 2016-12-19 raštu Nr. (17.2-16)3-2646 pateiktas pastabas neatsižvelgta; motyvai išdėstyti derinimo pažymoje.

Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pirmiau minėtu 2017-03-24 raštu pateiktą pastabą, buvo patikslintas Nutarimo projekto 2 punktas, įrašant, kad pagal iki šio Nutarimo įsigaliojimo galiojusias nuostatas apskaičiuota, tačiau dar nepradėta išmokėti vienkartinė ar periodinė kompensacija, tarnaujančiojo daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio prašymu, gali būti perskaičiuojama, bei buvo atsisakyta Žemės įstatymo 23 straipsnyje 8 dalyje jau įtvirtintą teisinį reguliavimą atkartojančių nuostatų („išskyrus atvejus, kai įstatymuose nurodyta kitaip“), taip pat išbraukta Metodikos 4 ir 6 punktuose nurodytas *sunaikinamų pasėlių ir sodinių rinkos vertės* apskaičiavimas bei pataisytos techninės klaidos. Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos 2017-03-24 raštu pateiktą pastabą, Nutarimo projektas (vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalies nuostatomis) buvo papildytas nuostata, nurodant, kad Nutarimas įsigalioja 2017 m. lapkričio 1 d. Pagal Teisingumo ministerijos pateiktą pastabą, Nutarimo projekto 1 punktas taip pat buvo patikslintas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. IR-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, patvirtintų Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 6.5 papunkčio nuostatomis, įvedant Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtinui pavadinimo trumpinį – *vienkartinė ar periodinė kompensacija* bei atitinkamai patikslinti kiti Metodikos punktai. Taip pat, atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pastabą, Nutarimo projektas buvo suderintas su Žemėtvarkos ir hidrotechnikos inžinierių sąjunga ir Lietuvos matininkų asociacija, kurie Nutarimo projektui pastabų neturi.

Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos 2017-03-24 raštu pateiktą pastabą, jog kompensacija už iškirstą ne didesnę nei 20 metų jaunuolyną apskaičiuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“, patvirtintu Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, kurio 13 punkte yra nurodoma, jog piniginės kompensacijos dydį <...> apskaičiuoja ir planavimo organizatoriui pateikia Valstybinė miškų tarnyba, bei į tai, kad vadovaujantis šiuo metu galiojančia Metodika, iškertamo miško rinkos vertę, apskaičiuoja Valstybinė miškų tarnyba, Nutarimo projekte nustatyta, kad kompensaciją už iškertamą mišką turi apskaičiuoti Valstybinė miškų tarnyba.

Priėmus Nutarimo projektą, apskaičiuota vienkartinės ar periodinės kompensacijos suma labiau subalansuos tarnaujančiojo daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio ir viešpataujančiojo daikto interesų pusiausvyrą, todėl galimai vyks mažiau teisminių ginčų dėl kompensacijų dydžių. Be to, būtų supaprastintas ir aiškesnis nuostolių, atsiradusių dėl prarastos

galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą, apskaičiavimas. Neigiamo teisinio reguliavimo poveikio nenumatoma.

Nutarimo projekto nuostatos neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projekte nėra įtvirtinta naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

Nutarimo projekto įgyvendinimas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai, verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

Kiti asmenys, kurie nėra valstybės politikai, valstybės pareigūnai, profesinės karo tarnybos kariai, valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų darbuotojai arba valstybės tarnautojai, Nutarimo projektų rengimo neinicijavo, nerengė ir nedalyvavo juos rengiant.

Nutarimo projektas yra paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje (http://www.lrs.lt/tais_tapis/). Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Nutarimo projektą parengė Žemės ūkio ministerijos Žemės ir išteklių politikos departamento (direktorius Algirdas Sereika, tel. (8 5) 239 1338, el. p. Algirdas.Sereika@zum.lt) Žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus (vedėja Laima Kasparavičiūtė, tel. (8 5) 239 1354, el. p. Laima.Kasparaviciute@zum.lt) vyriausioji specialistė Angelė Jakavonytė, tel. (8 5) 239 1355, el. p. Angele.Jakavonyte@zum.lt.

PRIDEDAMA.

1. Nutarimo projektas, 7 lapai.
2. Derinimo pažyma, 8 lapai.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 4 lapai.
4. Suinteresuotų institucijų raštai, 16 lapų.

Ministras

Bronius Markauskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 2 D. NUTARIMO NR. 1541 „DĖL VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ NAUDOJIMĄSI ADMINISTRACINIU AKTU NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU, TARNAUJANČIOJO DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m. d. Nr.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimą Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ NAUDOJIMĄSI ADMINISTRACINIU AKTU NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU, TARNAUJANČIOJO DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 23 straipsnio 8 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodiką (pridedama).“

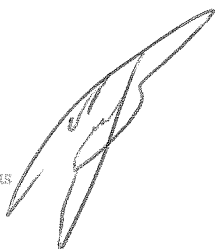
2. Nustatyti, kad Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo priimtuose sprendimuose nustatant žemės servitutą nurodyti vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui, dydžiai, apskaičiuoti pagal iki šio nutarimo įsigaliojimo galiojusias nuostatas, tačiau nepradėti išmokėti, tarnaujančiojo daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio prašymu gali būti perskaičiuojami.

3. Šis Nutarimas įsigalioja 2017 m. lapkričio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Žemės ūkio ministras

Žemės ūkio ministerijos
Teisės departamento direktorius
Antanas Burlėga
2017 05 26

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. gruodžio 2 d. nutarimu Nr. 1541
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

**VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ
NAUDOJIMĄSI ADMINISTRACINIŲ AKTŲ NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU,
TARNAUJANČIOJO DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS
PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO METODIKA**

1. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja kompensacijos už naudojimąsi Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu (toliau – administracinis aktas) nustatyto žemės servitutu apskaičiavimą.

2. Vienkartinė ar periodinė kompensacija už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu (toliau – vienkartinė ar periodinė kompensacija), tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui mokama už:

2.1. sunaikinamus pasėlius ir sodinius;

2.2. iškertamą mišką;

2.3. nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą.

3. Vadovaudamasis Metodika, vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už sunaikinamus pasėlius, sodinius ir nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir Metodikos 10 punkte nurodytą bendrą vienkartinės ar periodinės kompensacijos sumą, apskaičiuoja teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas žemės servitutas, rengėjas.

Vienkartinė kompensacija apskaičiuojama vadovaujantis Metodika ir visa apskaičiuotos kompensacijos suma tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui išmokama viena kartą.

Periodinė kompensacija apskaičiuojama vadovaujantis Metodika ir visa apskaičiuotos kompensacijos suma tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui išmokama dalimis per tam tikrą, su viešpatuojančiojo daikto savininku sutartą, laikotarpį.

4. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis, mokama už sunaikinamus pasėlius (N_p) apskaičiuojama, pagal formulę:

$$N_p = S_p \times D_{vid} \times K_1 \times K_2 \times 100,$$

šioje formulėje:

S_p – žemės sklypo dalies, kuriai taikomas žemės sklypui nustatytas žemės servitutas, plotas (hektarais);

D_{vid} – žemės ūkio augalų vidutinis derlingumas pagal kultūras, tvirtinamas žemės ūkio ministro įsakymu;

K_1 – žemės ūkio augalų produkcijos vieno kilogramo normatyvinė kaina, kuri nustatoma vadovaujantis tų metų, kuriais atliekamas sunaikinamų pasėlių rinkos vertės apskaičiavimas, biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinėmis kainomis, patvirtintomis žemės ūkio ministro įsakymu;

K_2 – žemės sklypo žemės našumo balo santykis su vidutiniu Lietuvos Respublikos teritorijos žemės našumo balu.

5. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis, mokama už sunaikinamus sodinius (N_{sod}), apskaičiuojama pagal formulę:

$$N_{sod} = V \times (K_3 + K_4),$$

šioje formulėje:

V – tam tikros rūšies ir amžiaus vieno sodinio, kuris sunaikinamas, nustačius žemės servitutą, skaičius;

K_3 – tam tikros rūšies ir amžiaus vieno sodinio normatyvinė kaina, kuri nustatoma vadovaujantis tų metų, kuriais atliekamas sunaikinamų sodinių rinkos vertės apskaičiavimas, biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinėmis kainomis, patvirtintomis žemės ūkio ministro įsakymu;

K_4 – tam tikros rūšies ir amžiaus vieno želdinio kaina, kuri nustatoma Želdinių atkuriamosios vertės įkainiais, patvirtintais aplinkos ministro įsakymu.

6. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už sunaikinamus pasėlius ir sodinius bendra suma įrašoma į vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalies už sunaikinamus pasėlius ir sodinius apskaičiavimo aktą (1 priedas). Jį užpildo teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas žemės servitutas, rengėjas.

7. Pasėlių rūšys, plotai, sodinių rūšys ir skaičius nustatomi pagal faktines žemės naudojimo būklės analizę teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengimo metu.

8. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis, mokama už iškertamą mišką, apskaičiuojama pagal formulę:

$$N_m = M_1 + M_2,$$

šioje formulėje:

M_1 – iškertamo miško medynų vidutinė rinkos vertė. Iškertamo miško medynų vidutinė rinkos vertė yra indeksuota miško medynų, patenkančių į teritoriją, kuriai projektuojamas servitutas,

vertė (neįskaitant miško žemės vertės), kurią, teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengėjo prašymu, apskaičiuoja Lietuvos Respublikos miškų kadastro tvarkymo įstaiga, vadovaujantis Masinio žemės vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“.

M_2 – vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už iškirstą ne didesnę nei 20 metų jaunuolyną, kai žemės sklype ar jo dalyje projektuojamas servitutas, apskaičiuojama susumavus toje teritorijoje, kurioje projektuojamas servitutas, augančių miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki 20 metų išlaidas, kurias, teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengėjo prašymu, apskaičiuoja Lietuvos Respublikos miškų kadastro tvarkymo įstaiga, vadovaujantis Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“.

9. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis, mokama už nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą (N_k), apskaičiuojama pagal formulę:

$$N_k = S_p \times V_k \times K_n,$$

šioje formulėje:

S_p – žemės sklypo dalies, kuriai taikomas žemės sklypui nustatytas žemės servitutas, plotas (hektarais);

V_k – vidutinė žemės sklypo rinkos vertė, apskaičiuojama pagal žemės verčių zonų žemėlapius, parengtus Masinio vertinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“, nustatyta tvarka;

K_n – žemės sklypo, kuriame nustatomas žemės servitutas, naudojimo pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą laipsnis. Kai žemės sklypo, kuriame nustatomas servitutas, ploto, kurį užima šis servitutas, negalima naudoti pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą, K_n lygus 1. Kai žemės sklypo, kuriame nustatomas žemės servitutas, ploto, kurį užima šis servitutas, iš dalies negalima naudoti pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą, K_n lygus 0,5.

10. Bendrą vienkartinės ar periodinės kompensacijos sumą (N_b) į Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojamąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo aktą (2 priedas),

įrašo teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas servitutas, rengėjas. Duomenys įrašomi ir apskaičiuojami pagal formulę:

$$N_b = N_p + N_{sod.} + N_m + N_k,$$

N_p – vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už sunaikinamus pasėlius, apskaičiuota pagal Metodikos 4 punkte nurodytą tvarką;

$N_{sod.}$ – vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už sunaikinamus sodinius, apskaičiuota pagal Metodikos 5 punkte nurodytą tvarką;

N_m – vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už iškertamą mišką, apskaičiuota pagal Metodikos 8 punkte nurodytą tvarką;

N_k – vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą apskaičiuota pagal Metodikos 9 punkte nurodytą tvarką.

Žemės ūkio
ministras
Bronius Markauskas

Žemės ūkio ministerijos
Teisės departamento direktorius

Andrius Buriéga
2014.05.24

Vienartinės ar periodinės kompensacijos,
mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu
nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo
daikto savininkui ar valstybinės žemės
patikėtiniui apskaičiavimo metodikos
1 priedas

(Apskaičiavimo akto formos pavyzdys)

(sudarytojo pavadinimas)

**VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS DALIES, MOKAMOS
UŽ SUNAIKINAMUS PASĖLIUS IR SODINIUS
APSKAIČIAVIMO AKTAS**

(data) Nr. _____

(vieta)

1. Tarnaujančiojo daikto savininkas arba valstybinės žemės patikėtinis _____
(vardas ir pavardė, asmens kodas; juridinio asmens nesutrumpintas pavadinimas ir kodas)
2. Viešpataujančiojo daikto savininkas arba valstybinės žemės patikėtinis _____
(vardas ir pavardė, asmens kodas; juridinio asmens nesutrumpintas pavadinimas ir kodas)
3. Žemės sklypas, kuriame projektuojamas žemės servitutas, _____
(žemės sklypo adresas, kadastro numeris, unikalus numeris)
4. Projektuojamo žemės servituto plotas _____ ha.
5. Žemės sklypo našumo balas _____.
6. Vienartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už sunaikinamus pasėlius ir sodinius, apskaičiavimas:
- 6.1. Už sunaikinamus pasėlius:

1 lentelė

Eil. Nr.	Pasėlių pavadinimas	Plotas, ha (S_p)	Derlingumas, 100 kg iš 1 ha (D_{vid})	1 kg normatyvinė kaina, Eur (K_1)	Našumo balo santykis (K_2)	Vienartinės ar periodinės kompensacijos dalis už sunaikinamus pasėlius, Eur (N_p) ($S_p \times D_{vid} \times K_1 \times K_2 \times 100$)
1						
2						
Iš viso:						1+2+... .

6.2. Už sunaikinamus sodinius:

2 lentelė

Eil. Nr.	Sodinių pavadinimas	Vienetų skaičius (V)	1 vieneto normatyvinė kaina, Eur (K_3 arba K_4)	Vienartinės ar periodinės kompensacijos dalis už sunaikinamus sodinius, Eur (N_{sod}) ($V \times (K_3 + K_4)$)
1				
2				
Iš viso:				1+2+... .

Apskaičiavo

(pareigų pavadinimas)

Žemės ūkio ministerijos
Teisės departamento direktorius

Jonas Burleiga
2018-05-24

(parašas)

Žemės ūkio
ministras
Bronius Markauskas

(vardas ir pavardė)

14

Vienartinės ar periodinės kompensacijos,
mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu
nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto
savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui
apskaičiavimo metodikos
2 priedas

(Apskaičiavimo akto formos pavyzdys)

(sudarytojo pavadinimas)

**VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ NAUDOJIMĄSI
ADMINISTRACINIU AKTU NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU, TARNAUJANČIOJO
DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO
AKTAS**

(data) Nr. _____

(vieta)

1. Tarnaujančiojo daikto savininkas arba valstybinės žemės patikėtinis _____

(vardas ir pavardė, asmens kodas; juridinio asmens nesutrumpintas pavadinimas ir kodas)

2. Viešpataujančiojo daikto savininkas arba valstybinės žemės patikėtinis _____

(vardas ir pavardė, asmens kodas; juridinio asmens nesutrumpintas pavadinimas ir kodas)

3. Žemės sklypas (žemės sklypo dalis), kuriame projektuojamas žemės servitutas, _____

(žemės sklypo adresas, kadastro numeris, unikalus numeris)

4. Vienartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už sunaikinamus pasėlius, suma _Eur.

5. Vienartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už sunaikinamus sodinius, suma _Eur.

6. Vienartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už iškertamą mišką, suma _____Eur.

7. Vienartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už prarastą galimybę naudoti žemės
sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą, suma _____Eur.

8. Bendra vienartinės ar periodinės kompensacijos suma _____Eur.

Apskaičiavo

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Pastaba. Įrašuose visos pinigų sumos rašomos žodžiais ir skaičiais.

Žemės ūkio ministerijos
Teisės departamento direktorius

Andrius Burlėga

2017-05-24

Žemės ūkio
ministras
Bronius Markauskas

ANTI KORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančio daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (toliau – nutarimo projektas).

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Žemės ūkio ministerijos Žemės ir išteklių politikos departamento Žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus vyriausioji specialistė Angelė Jakavonytė, tel. (8 5) 239 1355, el. p. angele.jakavonyte@zum.lt.

Antikorupciniu požiūriu rizikingų teisės akto projekto nuostatų nėra.

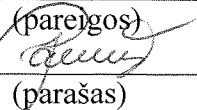
Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Nutarimo projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas.		☐ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leidiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Nutarimo projekte nėra spragų ar nuostatų, leidiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą.		☐ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	Nutarimo projektu keičiamo nutarimo nuostatos nėra susijusios su kokių nors sprendimų dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir pan. asmenims priėmimu.		☐ tenkina ☐ netenkina

4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Nutarimo projektu nustatytas įgaliojimas (teisė) Valstybinei miškų tarnybai paskaičiuoti kompensaciją už iškirstą ne didesnę nei 20 metų jau nuolyną, kai miško žemės sklype ar jo dalyje projektuojamas servitutas. Vadovaujantis Valstybinės miškų tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. D1-464, 10.9 papunkčiu Valstybinė miškų tarnyba apskaičiuoja pinigines kompensacijos dydžius už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, į šią kompensaciją, kaip sudedamosios dalys, įeina augančių miško želdinių įveisimo ir išauginimo išlaidos.		☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Nutarimo projektu nustatytas baigtinis veiksmų sąrašas sprendimui priimti.		☐ tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys	Nutarimo projekte nėra nuostatų, susijusių su išimčių nustatymu priimant sprendimus.		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Nutarimo projektu keičiamame nutarime naujų nuostatų, susijusių su sprendimų priėmimu, įforminimu ir priimtų sprendimų viešinimu, nėra įtvirtinama.		☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Nutarimo projekte nėra daroma pakeitimų, kurie būtų susiję su sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo.		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto:	Nutarimo projekte nėra daroma pakeitimų, kurie būtų susiję su kokių nors sprendimų priėmimu kolegialiai.		☐ tenkina ☐ netenkina

	<p>9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą;</p> <p>9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą;</p> <p>9.3. narių skyrimo mechanizmas;</p> <p>9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė;</p> <p>9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu;</p> <p>9.6. individuali narių atsakomybė</p>			
10.	Teisės akto projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Nutarimo projekte keičiamoms administracinėms procedūroms įgyvendinti yra taikomi bendri viešojo administravimo terminai.		☐ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus	Nutarimo projekte keičiamoms nuostatomis įgyvendinti yra taikomi bendri viešojo administravimo terminai.		☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Nereglamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina

14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Nutarimo projektas nenustato administracinių procedūrų viešinimo, nes administracinės procedūros susijusios su individualiais atvejais.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Nutarimo projektui yra taikomos bendrosios institucijos veiklos priežiūros nuostatos.		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės	Nutarimo projektas nenustato kontrolės (priežiūros) procedūrų, todėl nenustato ir kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonių.		☐ tenkina ☐ netenkina
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Nutarimo projektu keičiamų nuostatų tikslas nėra nustatyti subjektams atsakomybės rūšių.		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės akto projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra	Nereglamentuota. Už Nutarimo projekte išdėstytų nuostatų nevykdymą atsakoma bendra tvarka, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais.		☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra		☐ tenkina ☐ netenkina

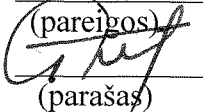
Teisės akto projekto
tiesioginis rengėjas:

Žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus
vyriausioji specialistė Angelė Jakavonytė
(pareigos) (vardas ir pavardė)
 2017-05-16
(parašas) (data)

Teisės akto projekto
vertintojas:

Žemės ūkio
ministras
Bronius Markauskas

Žemės teisės skyriaus vedėja
Gintarė Tumalavičienė

(pareigos) (vardas ir pavardė)
 2017-05-24
(parašas) (data)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2017-03 - Nr.

I 2017-03-01 Nr. 2D-727 (12.149)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 2 D. NUTARIMO NR. 1541 „DĖL VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ NAUDOJIMĄSI ADMINISTRACINIŲ AKTŲ NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU, TARNAUJANČIOJO DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – projektas), dėl projekto teisinio reguliavimo tikslo, teisinio reguliavimo priemonių, galimų teisinio reguliavimo pasekmių ir teisės technikos teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Pastebėtina, kad projektu naujai dėstomo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) 2 punkte įtvirtinamos nuostatos galėtų būti laikomos užtikrinančiomis vienos asmenų grupės (t. y., viešpataujančio daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio) teisėtus lūkesčius. Siūlytina minėtame punkte įtvirtinamą teisinį reguliavimą įvertinti asmenų (t. y., tiek tarnaujančio daikto, tiek viešpataujančio daikto savininkų) lygiateisiškumo aspektu.

2. Įvertinant tai, kad Nutarimu tvirtinamoje Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikoje (toliau – metodika) numatoma, jog teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas žemės servitutas, rengėjas turės atlikti prieš tai nereglamentuotus, papildomus veiksmus, pvz., apskaičiuoti iškertamo miško medynų vidutinę rinkos vertę ar kompensaciją už iškirstą ne didesnę nei 20 metų jaunuolyną, siūlytina projektą patikslinti vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalies nuostatomis. Šiame kontekste taip pat siūlytina, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“

patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 32.2 papunkčio nuostatomis, projektą suderinti ir su metodikoje nurodomais teritorijų planavimo dokumentų ir žemės valdos projekto rengėjais (pvz., Žemėtvarkos ir hidrotechnikos inžinierių sąjunga, Lietuvos matininkų asociacija ar kita minėtas asmenis atstovaujanti organizacija).

3. Kartu pastebėtina, kad metodikos 8 punkte nurodoma, jog kompensaciją už iškirstą ne didesnę nei 20 metų jaunuolyną apskaičiuoja teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas žemės servitutas, rengėjas, tačiau Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ patvirtinto Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo 13 punkte nurodoma, jog piniginės kompensacijos dydį, <...> apskaičiuoja ir planavimo organizatoriui pateikia Valstybinė miškų tarnyba. Remiantis tuo, kas išdėstyta, svarstytinas minėto ir metodikos 8 punkte nustatomo teisinio reguliavimo santykis.

4. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (toliau – Įstatymas) 23 straipsnio 8 dalies nuostatomis, vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojamą administraciniu aktu nustatytu servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui (toliau – kompensacija) dydis turėtų būti apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, tačiau metodikoje nėra išskiriama, kaip kompensacija turėtų būti apskaičiuojama išmokant šią kompensaciją vieną kartą, o kaip – kompensaciją mokant periodiškai. Siūlytina šiuo aspektu papildyti projektą.

5. Kartu pastebėtina, kad tam tikras, su vienkartinės ar periodinės kompensacijos dydžio nustatymu susijęs teisinis reguliavimas yra nustatomas ne tik metodikoje, bet ir atitinkamuose žemės ūkio ministro ar aplinkos ministro įsakymuose (žr. metodikos 4 ir 5 punktus). Atsižvelgiant į tai, kad, vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 8 dalimi, vienkartinės ar periodinės kompensacijos dydis turėtų būti apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, svarstytina, ar metodikoje pagrįstai pavedama nurodytą teisinį reguliavimą patvirtinti žemės ūkio ar aplinkos ministrams. Remiantis tuo, kas išdėstyta, siūlytina įvertinti, ar nebūtų tikslinga šiuo aspektu patikslinti metodikos 4 ir 5 punktus, arba koreguoti Įstatymo 23 straipsnio 8 dalies nuostatas, numatant, jog vienkartinės ar periodinės kompensacijos dydis apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

6. Atsižvelgiant į tai, kad projekto teikimo dokumentuose nurodoma, jog už administraciniu aktu nustatyto žemės servituto naudojimą mokama kompensacija turėtų būti didinama, diskutuotina, ar nebūtų tikslinga metodikoje nustatyti, jog kompensacijos dydis būtų skaičiuojamas ne pagal iš anksto nustatytas, normatyvines, o kintančias kainas. Taip pat, teisėkūros proporcingumo principo kontekste papildomai siūlytina papildyti projekto teikimo dokumentus, detaliau atskleidžiant projekto teisinio reguliavimo pasekmes (pvz., konkrečiau aprašant, kaip, priėmus projektą, galimai keistųsi kompensacijų dydžiai).

7. Vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 8 dalies nuostatomis, jog, kai servitutas nustatomas administraciniu aktu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui atlyginama iškirsto *miško* rinkos vertė, diskutuotina, ar ne didesnis nei 20 metų jaunuolynas galėtų patekti į Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje apibrėžiamą miško sąvoką ir būtų laikomas mišku. Analogiška pastaba taikytina ir metodikos 4 punkte nurodomų *sodinių* ir *želdinių* santykio atžvilgiu. Papildomai diskutuotina, dėl kokių priežasčių metodikos 8 punkte numatoma, jog kompensacija turėtų būti skaičiuojama įvertinant tik iškertamo miško medynų vidutinę rinkos vertę (pvz., nėra įskaičiuojama miško žemės vertė). Siūlytina įvertinti, ar

minėtomis metodikos nuostatomis nėra keičiamas Įstatymo 23 straipsnio 8 dalyje įtvirtintas teisinis reguliavimas.

8. Pastebėtina, kad metodikoje nenuosekliai vartojama kompensacijos sąvoka, pvz., išsiskiria metodikos 1 punkte nurodomas *vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui*, pavadinimas ir metodikos 2 punkte nurodomas kompensacijų *dėl žemės servituto pavadinimas*, o tolimesnėse metodikos nuostatose kalbama apie *kompensacijas už sunaikinamus pasėlius, sodinius, iškertamą mišką ar nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą*. Siekiant nuoseklumo siūlytina metodikos 1 punktą patikslinti vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintų Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 6.5 papunkčio nuostatomis (metodikoje vartoti terminų trumpinius), o tolimesnėse metodikos nuostatose nurodyti, jog kalbama apie tam tikros kompensacijos dalies apskaičiavimo tvarką (pvz., nurodant „kompensacijos dalis, mokama už sunaikinamus pasėlius, apskaičiuojama“).

9. Siūlytina kaip iš esmės perteklinių atsisakyti metodikos 1 punkte numatomų, Įstatymo 23 straipsnio 8 dalyje jau įtvirtintą teisinį reguliavimą atkartojančių nuostatų („išskyrus atvejus, kai įstatymuose nurodyta kitaip“).

10. Pastebėtina, kad metodikos 4 punkte vartojamų sąvokų *biologinis turtas, žemės sklypo našumo balas* ir *Lietuvos našumo balas* turinys išlieka neapibrėžtas. Siūlytina šiuo aspektu patikslinti projektą.

11. Pastebėtina, kad metodikos 4 ir 6 punktuose nurodoma sunaikinamų pasėlių ir sodinių *rinkos vertė*, tačiau metodikoje nedetalizuojama, kaip turėtų būti ši vertė apskaičiuojama. Siūlytina šiuo aspektu patikslinti projektą.

12. Papildomai svarstyтина, dėl kokių priežasčių metodikos 4 ir 5 punktuose atskaitos tašku pasirenkama nurodyti *tuos metus*, kuriais atliekamas sunaikinamų pasėlių ar sodinių rinkos vertės apskaičiavimas. Siūlytina projekto teikimo dokumentuose pagrįsti minėtas metodikos nuostatas arba atitinkamai patikslinti projektą.

13. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 23 straipsnio nuostatas įgyvendina tiek Nutarimas, tiek Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimas Nr. 1289 „Dėl Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių patvirtinimo“, siūlytina įvertinti galimybę sujungti šiuos du nutarimus į vieną Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą.

14. Taip pat siūlytina patikslinti projekto 1 punkte nurodomą Nutarimo pavadinimą

15. Pastebėtina, kad metodikos antro priedo pavadinime nurodoma metodikoje neminama kompensacija už naudojimąsi įstatymu nustatytu žemės servitutu. Siūlytina šiuo aspektu patikslinti priedą.

Teisingumo viceministras

Donatas Matuiza

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Žemės ūkio ministerijai

2016-12-30

Nr. (12-1)-D8-9543

Į 2016-12-05

Nr. 2D-5064(12.149)

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO

Išnagrinėjome pagal kompetenciją Jūsų parengtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas). Teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Aplinkos ministerijos nuomone, Projekto 8 punkto nuostatos neleis pasiekti užsibrėžtų tikslų, t. y. kad skaičiuojami patiriami nuostoliai už iškertamą mišką atitiktų šių dienų kainų lygį, kadangi siūlomos medynų tūrių vertės yra per mažos palyginus su realiomis. Atsižvelgdami į tai, siūlome patikslinti Žemės įvertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos“, aktualizuojant šios metodikos 8 priede pateiktus medynų tūrių įkainius ir jį papildant miško įveisimo ir išauginimo iki 20 metų įkainiais, kurias sudarytų miško želdinių įveisimo, želdinių ar žėlinių priežiūros ir apsaugos, jaunuolynų ugdymo kirtimų išlaidos.

2. Manome, kad kompensacijas dėl administraciniu aktu nustatyto žemės servituto visais atvejais turėtų apskaičiuoti teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas žemės servitutas, rengėjas.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

Zbignevas Glazko, 272 5868, el. p. zbignevas.glazko@am.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 706) 64 715,
faks.(8 706) 64 820, el. p. info@enmin.lt, <http://enmin.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai 2016-12-19 Nr. (17.2-16)3-2646

I 2016-12-05 Nr. 2D-5064(12.149)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žemės ūkio ministerija) 2016 m. gruodžio 5 d. raštu Nr. 2D-5064(12.149) pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimo „Dėl vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), pagal kompetenciją teikia šias pastabas.

Nutarimo projekto 1 punkte nurodoma, kad vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja kompensacijų už naudojimąsi Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu (toliau – administracinis aktas) nustatyto žemės servitutu apskaičiavimą, išskyrus atvejus, kai įstatymuose nurodyta kitaip.

Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso 4.124 straipsnio 1 dalimi, servitutą gali nustatyti įstatymai, sandoriai ir teismo sprendimas, o įstatymo numatytais atvejais – administracinis aktas. Energetikos ministerijos nuomone, Nutarimo projekto kontekste aktualus servituto nustatymas įstatymu. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad elektros energetikos objektų ir įrenginių, esančių elektros energetikos objektus ir įrenginius valdančiai elektros energetikos įmonei nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje ar kituose nekilnojamuosiuose daiktuose, eksploatavimui, aptarnavimui, remontui, rekonstravimui, modernizavimui ir (ar) naudojimui užtikrinti šiuo įstatymu nustatomi žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutai šių objektų ir įrenginių teisės aktuose nustatytų apsaugos zonų ribose.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytina, jog tikslinga Nutarimo projektu reglamentuoti ir įstatymais nustatytų servitutų kompensavimą, pakeičiant Nutarimo projekto 1 punktą ir išdėstant jį taip: „1. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi **įstatymu ar** administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja kompensacijų už naudojimąsi **įstatymu ar** Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu (toliau – administracinis aktas) nustatyto žemės servitutu apskaičiavimą, išskyrus atvejus, kai įstatymuose nurodyta kitaip.“

Analogiškai siūlytina pakeisti Nutarimo projekto 2, 3, 10 punktus bei Nutarimo projekto pavadinimą ir preambulę.

Žemės ūkio ministerijai siūlytina įvertinti, ar Nutarimo projekte nebūtų tikslinga numatyti kam priskirtina kompetencija įvertinti ir nustatyti, ar skiriama kompensacija dėl nustatyto servituto turi būti vienkartinė ar periodinė.

Energetikos ministerijos nuomone, Nutarimo projekte taip pat būtų tikslinga reglamentuoti terminus, nustatančius: 1) per kokį laiko tarpą nuo servituto nustatymo įstatymu ar administraciniu aktu privalo būti apskaičiuotos kompensacijos ir užpildyti apskaičiavimo aktai (Nutarimo projekto 1 ir 2 priedai); 2) per kokį laiko tarpą nuo apskaičiavimo aktų (Nutarimo projekto 1 ir 2 priedai) užpildymo privalo būti išmokėta apskaičiuota bendra kompensacijos suma.

Ministerijos kanclerė

Inga Černiuk

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2016-12- Nr. (1.16-0203)-5K-1624126

Į 2016-12-05 Nr. 2D-5064 (12.149)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Finansų ministerija susipažino su Jūsų 2016 m. gruodžio 5 d. raštu Nr. 2D-5064 (12.149) pateiktu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl vienkartinės ir periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo projektu (toliau – nutarimo projektas).

Šiuo nutarimo projektu siūloma nustatyti, kad tarnaujančio daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui būtų kompensuojama ne tik iškertamo miško vertė, kaip yra reglamentuota galiojančiame nutarime, bet ir miško žemės sklype augančių miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki 10 metų išlaidos. Pažymėtina, kad nutarimo projekto nuostatos dėl papildomų išlaidų kompensavimo pareikalaus papildomų valstybės biudžeto lėšų, be to, naujų funkcijų priskyrimas Valstybinei miškų tarnybai gali pareikalaus papildomų žmogiškųjų išteklių. Atsižvelgiant į tai, mūsų nuomone, būtina papildyti nutarimo projekto lydimąją medžiagą informacija dėl nutarimo projekto poveikio valstybės biudžetui ir (ar) savivaldybių biudžetams taip pat valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų administracinei naštai.

Ministerijos kancleris

Giedrius Rimša

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 239 3911,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministerijai

2016-12- Nr.
į 2016-12-05 Nr. 2D-5064(12.149)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Susisiekimo ministerija išnagrinėjo Žemės ūkio ministerijos parengtą ir pateiktą išvados gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą ir informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų dėl šio teisės akto projekto neturi.

Laikinais einantis ministerijos
kanclerio pareigas

Andrius Šniuolis

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://www.ukmin.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2016-12-

Nr. (37.2-35)3-

I 2016-12-05

Nr. 2D-5064 (12.149)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Ūkio ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjusi Jūsų 2016 m. gruodžio 5 d. raštu Nr. 2D-5064 (12.149) išvadoms gauti pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl vienkartinės ir periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo projektą informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų minėtam projektui neturi.

Ūkio viceministras

Gediminas Onaitis

NACIONALINĖ ŽEMĖS TARNYBA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministerijai

2017-01-17 Nr. 1SD-317(8.52E)

I 2016-12-05 Nr. 2D-5064(12.149)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba), išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2016 m. gruodžio 5 d. raštu Nr. 2D-5064(12.149) pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), pagal kompetenciją teikia šias pastabas.

1. Nutarimo projekto 1 punkte nurodyta, kad Nutarimo projektu tvirtinama Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja kompensacijų už naudojimąsi Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu (toliau – administracinis aktas) nustatyto žemės servitutu apskaičiavimą, išskyrus atvejus, kai įstatymuose nurodyta kitaip.

Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Kodeksas) 4.124 straipsnio 1 dalimi, servitutą gali nustatyti įstatymai, sandoriai ir teismo sprendimas, o įstatymo numatytais atvejais – administracinis aktas. Kodekso 4.129 straipsnyje nustatyta, kad įstatymais, sutartimis, teismo sprendimu ar administraciniu aktu gali būti nustatyta viešpataujančiojo daikto savininko prievolė mokėti vienkartinę ar periodinę kompensaciją tarnaujančiojo daikto savininkui.

Nacionalinės žemės tarnybos nuomone, Nutarimo projekto kontekste yra aktualus servituto nustatymas sandoriu. Pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 23 straipsnio 10 dalį valstybinės žemės patikėtiniai turi teisę sudaryti sandorius dėl valstybinės žemės servitutų tais atvejais, kai servitutai negali būti nustatyti administraciniu aktu. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad Nacionalinė žemės tarnyba, kaip valstybinės žemės patikėtinė, sudaro daug sandorių dėl valstybinės žemės servitutų, siūlome apsvarstyti galimybę Nutarimo projekte ar kituose teisės aktuose reglamentuoti ir valstybinės žemės patikėtinio sandoriais nustatytų servitutų kompensavimo tvarką.

2. Atkreipiame dėmesį, kad Metodikos pavadinimas, neatitinka jos turinio, nes Metodikoje nėra nustatoma, kokiais atvejais, kokia tvarka ir kaip turi būti apskaičiuojama periodinė kompensacija. Atsižvelgdami į tai, siūlome Metodiką papildyti nuostatomis, reglamentuojančiomis periodinės kompensacijos mokėjimą.

3. Metodikoje taip pat siūloma supaprastinti nuostolių, atsiradusių dėl galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, tai yra Metodikos 9 punkte

nuostolių dydis tiesiogiai yra susietas su vidutine žemės sklypo rinkos verte, kuri apskaičiuojama pagal Žemės verčių zonų žemėlapius, parengtus Masinio vertinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“, nustatyta tvarka.

Atkreiptinas dėmesys, kad ne visais atvejais, nustačius servitutą, žemės sklypo savininkai netenka teisės naudoti žemės sklypą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį. Pavyzdžiui, jeigu žemės ūkio paskirties žemės sklype yra nustatomas servitutas, suteikiantis teisę tiesti inžinerinius tinklus (elektros požemines komunikacijas), žemės sklypo savininkas netenka teisės naudotis žemės sklypo dalimi tik tuo laikotarpiu, kai yra tiesiami inžineriniai tinklai, tačiau juos nutiesus, žemės sklypo savininkas turi teisę žemės sklypą naudoti pagal paskirtį, t. y. žemės ūkio veiklai (turi teisę sėti grūdines kultūras ir kitus augalus). Taip pat pasitaiko atveju, kai servitutai nustatomi teritorijose, kurios bendruosiuose arba detaliuosiuose planuose yra pažymėtos, kaip inžineriniai koridoriai. Tokiais atvejais žemės sklypų savininkai gali vykdyti tik tą veiklą ir žemės sklypą naudoti tik tai paskirčiai, kuri nustatyta teritorijų planavimo dokumentuose. Todėl nustačius servitutą, žemės sklypų savininkai nepraras galimybės naudoti žemės sklypą ar jų dalių pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį. Tačiau skaičiuojant nuostolius pagal Metodikos 9 punkto nuostatas, žemės savininkui praktiškai turės būti sumokėta visa žemės sklypo dalies, kurioje nustatomas servitutas, vertė, tai yra žemės sklypo dalis praktiškai bus išpirkta (t. y. išmokėta žemės sklypo ar jo dalies vidutinės rinkos vertės dydžio kompensacija), tačiau nuosavybės teisės į ją liks savininko vardu. Apibendrinami tai, kas išdėstyta, siūlome apsvarstyti galimybę Metodikoje aptarti atvejus, kai nustačius servitutą, žemės sklypo savininkas nepraras galimybės naudoti žemės sklypą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį.

4. Nacionalinė žemės tarnyba gauna daug skundų ir prašymų dėl nuostolių, kurie apskaičiuoti pagal šiuo metu galiojančios Metodikos 9.1 papunktį, dydžio sumažinimo už servituto nustatymą. Atkreiptinas dėmesys, kad supaprastinus nuostolių, atsiradusių dėl galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, apskaičiavimą, kompensacijos dydis už servitutų nustatymą žemės sklypams (ypač tiems, kurių paskirtis – kita, naudojimo būdas – komercinės paskirties objektų teritorijų naudojimo būdų) dar labiau padidės, tai yra projektus įgyvendinančios institucijos ar fiziniai asmenys turės atlyginti žemės sklypo dalies, kuriai nustatomas servitutas, vidutinę rinkos vertę. Manome, kad tuo būdu bus pažeistas proporcingumo principas. Atsižvelgdami į tai, siūlome apsvarstyti galimybę Metodikoje nustatyti skirtingus nuostolių apskaičiavimo principus kitos paskirties ir žemės ūkio paskirties žemės sklypams, kuriuose nustatomi servitutai.

5. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos teritorijoje yra rengiama ne mažai teritorijų planavimo dokumentų, kuriuose planuojama įgyvendinti svarbius ekonominius projektus, pvz.: Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos dalies Lietuvos Respublikos teritorijoje specialusis planas. Tokiuose teritorijų planavimo dokumentuose yra numatoma nustatyti servitutą, suteikiantį teisę tiesti inžinerinius tinklus, ir specialiąsias žemės naudojimo sąlygas pagal Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, reikalavimus.

Pažymėtina, kad numatomų servitutų ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų plotas dažniausiai sutampa.

Pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 22 straipsnyje 14 dalį žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis arba kitas naudotojas dėl nuostolių, patiriamų dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo papildomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo, atlyginimo (išskyrus atvejus, kai papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos buvo nustatytos žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniu sutikimu) turi teisę kreiptis į teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengimo organizatorių arba tiesiogiai į teismą dėl nuostolių atlyginimo teismo tvarka. Žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis arba kitas naudotojas į teritorijų planavimo

dokumento ar žemės valdos projekto rengimo organizatorių dėl šioje dalyje nurodytų nuostolių atlyginimo gali kreiptis ne vėliau kaip per vienus metus nuo pranešimo apie papildomų specialiųjų sąlygų žemės sklypui (ar jo daliai) nustatymą gavimo dienos. Šioje dalyje nurodytų žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio arba kito naudotojo patirtų nuostolių dydis ir atlyginimo terminai nustatomi teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengimo organizatoriaus ir žemės sklypo savininko, **valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio** arba kito naudotojo **susitarimu**. Šalims nesusitarus, ginčus dėl nuostolių atlyginimo Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka sprendžia teismas.

Siūlome apsvarstyti galimybę Metodikoje, siekiant supaprastinti Lietuvai svarbių ekonominių projektų įgyvendinimą, įvirtinti nuostatas, kad tais atvejais, kai sutampa valstybinės žemės sklype suprojektuoto servituto ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos plotai, kompensacijos dydį skaičiuoti tik vieną kartą – už patiriamus nuostolius dėl servituto nustatymo, arba nustatyti koeficientą, kuris turėtų būti taikomas tais atvejais, kai suplanuoto servituto ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos plotai sutampa.

6. Siūlome Nutarimo projekte, siekiant ateityje išvengti teisinių ginčų dėl nuostolių dydžių, įrašyti nuostatą, kad iki šio nutarimo įsigaliojimo patvirtintuose teritorijų planavimo dokumentuose pateikti aktai ir juose apskaičiuoti nuostolių dydžiai neperskaičiuojami, o Nacionalinės žemės tarnybos vadovo ar jo įgaliotų teritorinių padalinių vadovų sprendimais nustatomi pagal iki šio Nutarimo įsigaliojimo galiojusios Metodikos teisinį reguliavimą.

7. Siūlome numatyti ginčų, kilusių dėl kompensacijų apskaičiavimo vadovaujantis Metodika, nagrinėjimo tvarką.

8. Metodikos 8 punkte siūloma į kompensaciją už iškertamą mišką įtraukti ir kompensaciją už iškirstą ne didesnę nei 10 metų jaunuolyną. Kompensacija būtų apskaičiuojama susumavus miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki 10 metų išlaidas.

Pagal Metodikos 8 punktą apskaičiuojant kompensaciją už iškertamą mišką, į ją įtraukiama iškertamo miško medynų vertė. Pažymėtina, kad sąnaudos, reikalingos daiktui sukurti, nagrinėjamu atveju – miškui užauginti (įsigyti sodinius, juos pasodinti, prižiūrėti, atlikti sanitarinius kirtimus ir kt.), paprastai įskaičiuojama į daikto vertę ir yra šios vertės sudėtinė dalis. Į kompensaciją už iškertamą mišką įtraukus ne tik medynų vertę, bet ir kompensaciją už iškirstą jaunuolyną, mūsų nuomone, būtų dubliuojama kompensacija, kadangi miško jaunuolyno užauginimas iki 10 metų jau yra įskaičiuotas į iškertamo miško medynų vertę.

Be to, Metodikos 5 punkte yra numatyta kompensacija už sunaikinamus sodinius. Tuo atveju, kai dėl menkos miško jaunuolyno brandos nebūtų galimybės apskaičiuoti medynų vertės Metodikos 8 punkto 4 pastraipoje nustatyta tvarka, miško jaunuolyno savininkai galėtų reikalauti kompensacijos, apskaičiuotos pagal Metodikos 5 punkte nustatytą tvarką. Taip pat būtina pažymėti, kad Metodikoje siūloma kompensavimo tvarka pažeistų asmenų lygybės principą, kadangi miško jaunuolyno savininkai galėtų gauti kompensaciją, numatytą Metodikos 5 ir 8 punktuose, o kiti sunaikintų sodinių savininkai gautų kompensaciją tik pagal Metodikos 5 punktą.

Prireikus, išsamesnę informaciją Jums gali suteikti Nacionalinės žemės tarnybos Žemės administravimo departamento Žemės tvarkymo planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Loreta Dovidauskienė, tel. 8 706 85 151, el. p. Loreta.Dovidauskiene@nzt.lt.

Pagarbiai

Direktorius

Danielius Kuprys

Loreta Dovidauskienė, tel. 8 706 85 151, el. p. Loreta.Dovidauskiene@nzt.lt.

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA

Žemės ūkio ministerijai

2016-12-13 Nr. R2-1920

kopija

Į 2016-12-05 Nr. 2D-5064(12.149)

Aplinkos ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Teikiame pastabas dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimo „Dėl vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Projektas).

Projekto 3 ir 10 punktuose nustatyta, jog kompensaciją skaičiuoja projekto rengėjas. Taip pat nustatyta, jog projekto rengėjas apskaičiuoja kompensacijas už pasėlius (Projekto 4 p.), sodinius (Projekto 5 p.), dėl prarastų galimybių (Projekto 9 p.). Todėl kompensaciją už iškertamą mišką (Projekto 8 p.), kaip ir visais kitais atvejais, siūlome nustatyti teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas žemės servitutas, rengėjui.

Siūlome projekto 8 p. išdėstyti taip:

„8. Kompensacija už iškertamą mišką apskaičiuojama pagal formulę:

$$N_m = M_1 + M_2,$$

šioje formulėje:

M_1 – iškertamo miško medynų vertė. Iškertamo miško medynų vertė lygi miško medynų, patenkančių į teritoriją, kuriai projektuojamas servitutas, vertei (neįskaitant miško žemės vertės), kurią apskaičiuoja teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengėjas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenimis ir Žemės įvertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos“.

M_2 – kompensacija už iškirstą ne vyresnį nei 10 metų jaunuolyną, kai miško žemės sklype ar jo dalyje projektuojamas servitutas, apskaičiuojama susumavus toje teritorijoje, kurioje projektuojamas servitutas, augančių miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki 10 metų išlaidas, kurias apskaičiuoja teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengėjas, vadovaudamasis Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“.

Lietuvoje kasmet registruojama apie 5 tūkst. žemės, kuriuose yra miško žemė, valdų kadastro duomenų pakeitimai, todėl naujos Valstybinės miškų tarnybos funkcijos vykdymas pareikalautų neproporcingai didelių papildomų žmogiškųjų išteklių (ne mažiau 2 pareigybių), kurių Tarnyba neturi.

Direktorius

Paulius Zolubas

LIETUVOS ŽEMĖTVARKOS IR
HIDROTECHNIKOS INŽINIERIŲ
SĄJUNGA

Kodas 290789750 Universiteto 10, LT-53361
Akademija, Kauno r., Tel. 8 37 752260, Faksas 8 37
752392

E-paštas pirminkininkas@lzhis.lt
A. s. Nr. LT364010042500093448
AB DnB NORD, kodas 40100

2017-05-18 Nr. 2

I Nr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJAI

Pastabų ir pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto neturime

Prezidentas

Audrius Petkevičius

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ARCHYVARO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Mindaugo g. 8, 03107 Vilnius, tel. (8 5) 265 1137, faks. (8 5) 265 2314, el. p. lvat@archyvai.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188697087

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2017-05-18 Nr. (6.2E)V4-233

Į 2017-05-18 Nr. 2D-1762 (12.149 E)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Pastabų ar siūlymų dėl pateikto derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto pagal savo kompetenciją neturime.

Lietuvos vyriausiasis archyvaras

Ramojus Kraujelis

Danutė Enčienė, tel. (8 5) 2652317, el.p. d.enciene@archyvai.lt

2017 m. gegužės 2 d. Nr. 17.01-31

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos
Žemės ir išteklių politikos departamentui
el. paštas: zum@zum.lt

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL
VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ
NAUDOJIMĄSI ADMINISTRACINIŲ AKTŲ NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU,
TARNAUJANČIOJO DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS
PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO“
PROJEKTO**

Informuojame, kad Lietuvos matininkų asociacija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektui Nr.16-13308 „Dėl vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“, 2017-03-02 paskelbtam TAIS, pastabų neturi.

Lietuvos matininkų asociacijos prezidentas

Rimantas Ramanauskas

Jolanta Česnauskienė, tel. 8 69953089

ORIGINALAS PAŠTU NESIUNČIAMAS

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 2 D. NUTARIMO NR. 1541 „DĖL
VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ
NAUDOJIMĄSI ADMINISTRACINIŲ AKTŲ NUSTATYTŲ ŽEMĖS
SERVITUTŲ, TARNAUJANČIOJO DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS
PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO
(TAP NR. TAP-17-675; TAIS NR. 16-13308(3)) (toliau – Projektas)**

2017-05-31 Nr. NV-1354

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Periodinė kompensacija, mokama už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyta žemės servitutu tarnaujančio daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui, tikėtina, visais atvejais bus pradėta išmokėti, todėl siūlytina atsisakyti Projekto 2 punkto nuostatos „tačiau nepradėti išmokėti“. Be to, brauktini žodžiai „gali būti“, kadangi esant tarnaujančiojo daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio prašymui, šie dydžiai (kaip ir neišmokėtų vienkartinį kompensacijų dydžiai) turi būti perskaičiuojami, atsižvelgiant į konstitucinį lygiateisiškumo principą.

2. Siūlytina pagrįsti, kodėl apskaičiavimo aktas (Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyta žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos (toliau – Metodika) 6 punktas) surašomas tik dėl 4 ir 5 punktuose nurodytų kompensacijos dalių (nėra aišku, koks aktas surašomas dėl 8 ir 9 punktuose nurodytų kompensacijų dalių). Svarstyta, ar tikslinga Projektu tvirtinti du, o ne vieną, apskaičiavimo aktus.

3. Pritartina Teisingumo ministerijos 2017 m. kovo 24 d. rašte Nr. (1.6)2T-218 pateiktai 13 pastabai dėl poreikio sujungti šį nutarimą su Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1289 „Dėl Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių patvirtinimo“, ypač atsižvelgiant į Vyriausybės siekį mažinti Vyriausybės priimamų nutarimų skaičių.

4. Projekto 2 punkte atsisakytina perteklinės nuostatos „Nustatyti, kad“.

5. Projekto 3 punkte žodis „nutarimas“ rašytinas mažąja raide.

6. Projektu tvirtinamos Metodikos 2.3 papunktyje vietoje žodžio „patirtus“ įrašytinas žodis „atsiradusius“.

7. Metodikos 7 punkte vartotinas žodžio „faktinės“ galininko linksnis.

Teisės departamento
direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

Roberta Emilija Miliutienė, tel. 8 706 63761, el. p. roberta.miliutiene@lrv.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ NAUDOJIMĄSI ADMINISTRACINIŲ AKTŲ NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU, TARNAUJANČIOJO DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir registracijos numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie nepriimtas pastabas ir pasiūlymus
Energetikos ministerijos 2016-12-19 raštas Nr. (17.2-16)3-2646	<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso 4.124 straipsnio 1 dalimi, servitutą gali nustatyti įstatymai, sandoriai ir teismo sprendimas, o įstatymo numatytais atvejais – administracinis aktas. Energetikos ministerijos nuomone, Nutarimo projekto kontekste aktualus servituto nustatymas įstatymu. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 75 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad elektros energetikos objektų ir įrenginių, esančių elektros energetikos objektus ir įrenginius valdančiai elektros energetikos įmonei nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nepriklausančioje žemėje ar kituose nekilnojamuosiuose daiktuose, eksploatavimui, aptarnavimui, remontui, rekonstravimui, modernizavimui ir (ar) naudojimui užtikrinti šiuo įstatymu nustatomi žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutai šių objektų ir įrenginių teisės aktuose nustatytų apsaugos zonų ribose.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytina, jog tikslinga Nutarimo projektu reglamentuoti ir įstatymais nustatytų servitutų kompensavimą, pakeičiant Nutarimo projekto 1 punktą ir išdėstant jį taip: „1. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi įstatymu ar administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja kompensacijų už naudojimąsi įstatymu ar Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu (toliau – administracinis aktas) nustatytu žemės servitutu apskaičiavimą, išskyrus atvejus, kai įstatymuose nurodyta kitaip.“</p> <p>Analogiškai siūlytina pakeisti Nutarimo projekto 2, 3, 10 punktus bei Nutarimo projekto pavadinimą ir preambulę.</p> <p>Žemės ūkio ministerijai siūlytina įvertinti, ar Nutarimo projekte nebūtų tikslinga numatyti kam priskirtina kompensacija įvertinti ir nustatyti, ar skiriama kompensacija dėl nustatyto servituto turi būti vienkartinė ar periodinė. Nutarimo projekte taip pat tikslinga reglamentuoti terminus, nustatančius: 1) per kokį laiką tarpą nuo servituto nustatymo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal Žemės įstatymo 23 straipsnio 8 dalį Seimas pavedė Vyriausybei parengti nutarimą dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo.</p> <p>Pažymėtina, kad Elektros energijos įstatyme yra nustatyta tik galimybė nustatyti servitutą, tačiau nėra įtvirtinta prievolė mokėti (bei kaip apskaičiuojama kompensacija) kompensaciją tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui.</p> <p>Pažymime, kad pagal dabar galiojantį teisinį reglamentavimą, nėra teisinio pagrindo Nutarimo projektu nustatyti kompensacijų apskaičiavimo tvarką, kai servitutas nustatomas įstatymu.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nutarimo projektas reglamentuoja tik vienkartinės ar periodinės kompensacijos mokamos dėl administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu apskaičiavimo tvarką. Žemės įstatymo 23 straipsnio 8</p>

	<p>įstatymu ar administraciniu aktu privalo būti apskaičiuotos kompensacijos ir užpildyti apskaičiavimo aktai (Nutarimo projekto 1 ir 2 priedai);</p> <p>2) per kokį laiką tarpą nuo apskaičiavimo aktų (Nutarimo projekto 1 ir 2 priedai) užpildymo privalo būti išmokėta apskaičiuota bendra kompensacijos suma.</p>	<p>dalyje įtvirtinta nuostata, kad dėl administraciniu aktu nustatytu servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui mokama vienkartinė ar periodinė kompensacija. Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių, patvirtintų 2004 m. spalio 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1289 „Dėl žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 16.6 papunktis įpareigoja Nacionalinės žemės tarnybos vadovą arba jo įgaliotą teritorinio padalinio vadovą priimant sprendimą, kuriuo nustatomas žemės servitutas, jame nurodyti nuostolių dėl servituto atlyginimo sąlygas (vienkartinės ar periodinės kompensacijos dydį ir mokėjimo terminus).</p> <p>Pažymime, kad teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas servitutas, rengėjas apskaičiuoja kompensacijos dydį ir užpildo apskaičiavimo aktus (Nutarimo projekto 1 ir 2 priedai), prieš Nacionalinės žemės tarnybos vadovui arba jo įgaliotam teritorinio padalinio vadovui priimant sprendimą. Pagal Taisyklių, 16 punktą Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotam teritorinio padalinio vadovas priima sprendimą nustatyti žemės servitutą per 20 darbo dienų nuo žemės sklypo plano, kuriame įbraižomas žemės servitutas, parengimo.</p>
<p>Aplinkos ministerijos 2016-12-30 raštas Nr. (12-1)-D89543 ir Valstybinės miškų tarnybos 2016-12-13 raštas Nr. R2-1920</p>	<p>Manome, kad kompensacija dėl administraciniu aktu nustatyto žemės servituto visais atvejais turėtų apskaičiuoti teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas žemės servitutas, rengėjas.</p> <p>Projekto 3 ir 10 punktuose nustatyta, jog kompensaciją skaičiuoja projekto rengėjas. Taip pat nustatyta, jog projekto rengėjas apskaičiuoja kompensacijas už pasėlius (Projekto 4 p.), sodinius (Projekto 5 p.), dėl prarastų galimybių (Projekto 9 p.). Todėl kompensaciją už iškertamą mišką (Projekto 8 p.), kaip ir visais kitais atvejais, siūlome nustatyti teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas žemės servitutas, rengėjui.</p> <p>Lietuvoje kasmet registruojama apie 5 tūkst. Žemės, kuriuose yra miško žemė, valdų kadastro duomenų pakeitimai, todėl naujos Valstybinės miško tarnybos funkcijos vykdymas pareikalautų neproporcingai didelių papildomų žmoniškųjų išteklių (ne mažiau 2 pareigybių), kurių Tarnyba neturi.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis šiuo metu galiojančia Metodika, iškertamo miško rinkos vertę apskaičiuoja Valstybinė miškų tarnyba, bei atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos 2017-03-24 raštu Nr. (1.6.) 2T-218 pateiktą pastabą, jog kompensacija už iškirstą ne didesnę nei 20 metų jaunuolyną bus apskaičiuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ patvirtinto Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo</p>

<p>Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2017-01-17 raštas Nr. 1SD-317-(8.52E)</p>	<p>1. Nutarimo projekto 1 punkte nurodyta, kad Nutarimo projektu tvirtinama Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja kompensacijų už naudojimąsi Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu (toliau – administracinis aktas) nustatyto žemės servitutu apskaičiavimą, išskyrus atvejus, kai įstatymuose nurodyta kitaip.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Kodeksas) 4.124 straipsnio 1 dalimi, servitutą gali nustatyti įstatymai, sandoriai ir teismo sprendimas, o įstatymo numatytais atvejais – administracinis aktas. Kodekso 4.129 straipsnyje nustatyta, kad įstatymais, sutartimis, teismo sprendimu ar administraciniu aktu gali būti nustatyta viešpataujančiojo daikto savininko prievolė mokėti vienkartinę ar periodinę kompensaciją tarnaujančiojo daikto savininkui.</p> <p>Nacionalinės žemės tarnybos nuomone, Nutarimo projekto kontekste yra aktualus servituto nustatymas sandoriu. Pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 23 straipsnio 10 dalį valstybinės žemės patikėtiniai turi teisę sudaryti sandorius dėl valstybinės žemės servitutų tais atvejais, kai servitutai negali būti nustatyti administraciniu aktu. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad Nacionalinė žemės tarnyba, kaip valstybinės žemės patikėtinė, sudaro daug sandorių dėl valstybinės žemės servitutų, siūlome apsvarstyti galimybę Nutarimo projekte ar kituose teisės aktuose reglamentuoti ir valstybinės žemės patikėtinio sandoriais nustatytų servitutų kompensavimo tvarką.</p> <p>3. Metodikoje taip pat siūloma supaprastinti nuostolių, atsiradusių dėl galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, tai yra Metodikos 9 punkte nuostolių dydis tiesiogiai yra susietas su vidutine žemės sklypo rinkos verte, kuri apskaičiuojama pagal Žemės verčių zonų žemėlapius, parengtus Masinio vertinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“, nustatyta tvarka.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad ne visais atvejais, nustačius servitutą, žemės sklypo savininkai netenka teisės naudoti žemės sklypą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį. Pavyzdžiui, jeigu žemės ūkio paskirties žemės sklype yra nustatomas servitutas, suteikiantis teisę tiesti inžinerinius tinklus (elektros požemines komunikacijas), žemės sklypo savininkas netenka teisės naudotis žemės sklypo dalimi tik tuo laikotarpiu, kai yra tiesiami inžineriniai tinklai, tačiau juos</p>	<p>už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, kuriuo 13 punkte yra nurodoma, jog piniginės kompensacijos dydį, <...> apskaičiuoja ir planavimo organizatoriui pateikia Valstybinė miškų tarnyba.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Seimas pavedė Vyriausybei parengti Nutarimo projektą tik dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatyto žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo, pasiūlymo į Nutarimo projektą įtraukti ir valstybinės žemės patikėtinio sandoriais nustatytų servitutų kompensavimo tvarkos nėra teisinio pagrindo.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Metodikos 9 punkte yra aptarti atvejai, kai tarnaujančiojo daikto savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis visiškai netenka galimybės naudoti žemės sklypą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir kai žemės sklypo, kuriame nustatomas žemės servitutas, iš dalies negali naudoti žemės sklypo pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą. Pažymime, kad nustačius žemės sklype servitutą ir nutiesus centralizuotus (bendrojo naudojimo) inžinerinės infrastruktūros tinklus (požemines ar antžemines komunikacijas), kelius bei takus, žemės sklypo savininkui yra nustatomi ūkinės veiklos apribojimai, žemės savininkas netenka galimybės</p>
---	--	--

nutiesus, žemės sklypo savininkas turi teisę žemės sklypą naudoti pagal paskirtį, t. y. žemės ūkio veiklai (turi teisę sėti grūdines kultūras ir kitus augalus). Taip pat pasitaiko atvejų, kai servitutai nustatomi teritorijose, kurios bendruosiuose arba detaliuosiuose planuose yra pažymėtos, kaip inžineriniai koridoriai. Tokiais atvejais žemės sklypų savininkai gali vykdyti tik tą veiklą ir žemės sklypą naudoti tik tai paskirčiai, kuri nustatyta teritorijų planavimo dokumentuose. Todėl nustačius servitutą, žemės sklypų savininkai nepraras galimybės naudoti žemės sklypą ar jų dalių pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį. Tačiau skaičiuojant nuostolius pagal Metodikos 9 punkto nuostatas, žemės savininkui praktiškai turės būti sumokėta visa žemės sklypo dalies, kurioje nustatomas servitutas, vertė, tai yra žemės sklypo dalis praktiškai bus išpirkta (t. y. išmokėta žemės sklypo ar jo dalies vidutinės rinkos vertės dydžio kompensacija), tačiau nuosavybės teisės į ją liks savininko vardu. Apibendrinami tai, kas išdėstyta, siūlome apsvarstyti galimybę Metodikoje aptarti atvejus, kai nustačius servitutą, žemės sklypo savininkas nepraras galimybės naudoti žemės sklypo pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį.

4. Nacionalinė žemės tarnyba gauna daug skundų ir prašymų dėl nuostolių, kurie apskaičiuoti pagal šiuo metu galiojančios Metodikos 9.1 papunktį, dydžio sumažinimo už servituto nustatymą. Atkreiptinas dėmesys, kad supaprastinus nuostolių, atsiradusių dėl galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, apskaičiavimą, kompensacijos dydis už servitutų nustatymą žemės sklypams (ypač tiems, kurių paskirtis – kita, naudojimo būdas – komercinės paskirties objektų teritorijų naudojimo būdų) dar labiau padidės, tai yra projektus įgyvendinančios institucijos ar fiziniai asmenys turės atlyginti žemės sklypo dalies, kuriai nustatomas servitutas, vidutinę rinkos vertę. Manome, kad tuo būdu bus pažeistas proporcingumo principas. Atsižvelgdami į tai, siūlome apsvarstyti galimybę Metodikoje nustatyti skirtingus nuostolių apskaičiavimo principus kitos paskirties ir žemės ūkio paskirties žemės sklypams, kuriuose nustatomi servitutai.

5. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos teritorijoje yra rengiama ne mažai teritorijų planavimo dokumentų, kuriuose planuojama įgyvendinti svarbius ekonominius projektus, pvz.: Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos dalies Lietuvos Respublikos teritorijoje specialusis planas. Tokiuose teritorijų planavimo dokumentuose yra numatoma nustatyti servitutus, suteikiančius teisę tiesti inžinerinius tinklus, ir specialiąsias žemės naudojimo sąlygas pagal

sodinti medžius, statyti ar remontuoti statinius ir t. t. Mūsų nuomone, nustačius žemės sklype servitutą, žemės sklypo savininkas arba visiškai netenka galimybės naudoti žemės sklypą pagal paskirtį, arba jis tik dalinai gali naudoti žemės sklypą pagal paskirtį.

Neatsižvelgta.

Kompensacija už nuostolius, patiriamus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą, nustačius servitutą, apskaičiuojama įvertinant vidutinę žemės sklypo rinkos vertę, kuri apskaičiuojama pagal žemės verčių zonų žemėlapius, parengtus Masinio vertinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ tiek apskaičiuojant nuostolius kitos paskirties žemės sklypams, tiek žemės ūkio paskirties žemės sklypams. Vadovaujantis Nutarimo projektu bus vienodai proporcingai apskaičiuojamas kompensacijos dydis, kai žemės sklypui nustatomas servitutas, tiek kitos paskirties žemės sklypams, tiek žemės ūkio paskirties sklypams, nes kompensacija bus apskaičiuojama įvertinant vidutinę žemės sklypo rinkos vertę.

Neatsižvelgta.

Seimas pavedė Vyriausybei parengti Nutarimo projektą tik dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos mokamos už naudojamą administraciniu aktu nustatytu žemės **servitutu**, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, reikalavimus.

Pažymėtina, kad numatomų servitutų ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų plotas dažniausiai sutampa.

Pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 22 straipsnyje 14 dalį žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis arba kitas naudotojas dėl nuostolių, patiriamų dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo papildomų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo, atlyginimo (išskyrus atvejus, kai papildomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos buvo nustatytos žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniu sutikimu) turi teisę kreiptis į teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengimo organizatorių arba tiesiogiai į teismą dėl nuostolių atlyginimo teismo tvarka. Žemės savininkas, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis arba kitas naudotojas į teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengimo organizatorių dėl šioje dalyje nurodytų nuostolių atlyginimo gali kreiptis ne vėliau kaip per vienus metus nuo pranešimo apie papildomų specialiųjų sąlygų žemės sklypui (ar jo daliai) nustatymą gavimo dienos. Šioje dalyje nurodytų žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio arba kito naudotojo patirtų nuostolių dydis ir atlyginimo terminai nustatomi teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengimo organizatoriaus ir žemės sklypo savininko, **valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio** arba kito naudotojo **susitarimu**. Šalims nesusitarus, ginčus dėl nuostolių atlyginimo Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka sprendžia teismas.

Siūlome apsvarstyti galimybę Metodikoje, siekiant supaprastinti Lietuvai svarbių ekonominių projektų įgyvendinimą, įtvirtinti nuostatas, kad tais atvejais, kai sutampa valstybinės žemės sklype suprojektuoto servituto ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos plotai, kompensacijos dydį skaičiuoti tik vieną kartą – už patiriamus nuostolius dėl servituto nustatymo, arba nustatyti koeficientą, kuris turėtų būti taikomas tais atvejais, kai suplanuoto servituto ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos plotai sutampa.

6. Siūlome Nutarimo projekte, siekiant ateityje išvengti teisinių ginčų dėl nuostolių dydžių, įrašyti nuostatą, kad iki šio nutarimo įsigaliojimo patvirtintuose teritorijų planavimo dokumentuose pateikti aktai ir juose apskaičiuoti nuostolių dydžiai neperskaičiuojami, o Nacionalinės žemės tarnybos vadovo ar jo įgaliotų teritorinių padalinių vadovų sprendimais nustatomi pagal iki šio Nutarimo įsigaliojimo galiojusios Metodikos teisinį reguliavimą.

7. Siūlome numatyti ginčų, kilusių dėl kompensacijų apskaičiavimo vadovaujantis Metodika, nagrinėjimo tvarką.

apskaičiavimo, todėl Jūsų pasiūlymo į Nutarimo projektą įtraukti ir kompensacijų apskaičiavimo tvarką dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo žemės sklypui nėra teisinio pagrindo.

Pažymime, kad nuostolių dėl specialiųjų sąlygų nustatymo kompensacija apskaičiuojama Žemės įstatymu, t. y. aukštesnės teisinės galios aktu. Jūsų siūlomas nuostatas gali nustatyti įstatymų leidėjas.

Neatsižvelgta.

Atsižvelgiant į tai, kad Teisingumo ministerija parašė pastabą, kad jeigu nutarimo projekte būtų įtvirtintos šios nuostatos, jos būtų laikomos užtikrinančiomis tik vienos asmenų grupės (t. y. viešpataujančiojo daikto savininko ar valstybinio žemės patikėtinio) teisėtus lūkesčius ir būtų pažeistas kitų asmenų (t. y. tarnaujančiojo daikto) lygiateisiškumo principas.

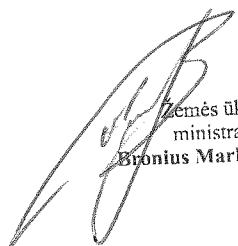
Neatsižvelgta.

Mūsų nuomone, Nutarimo projekte reglamentuoti ginčų dėl kompensacijų apskaičiavimo nėra būtinumo kadangi

<p>Teisingumo ministerijos 2017-03-24 raštas Nr. (1.6)2T-218</p>	<p>8. Metodikos 8 punkte siūloma į kompensaciją už iškertamą mišką įtraukti ir kompensaciją už iškirstą ne didesnę nei 10 metų jaunuolyną. Kompensacija būtų apskaičiuojama susumavus miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki 10 metų išlaidas.</p> <p>Pagal Metodikos 8 punktą apskaičiuojant kompensaciją už iškertamą mišką, į ją įtraukiama iškertamo miško medynų vertė. Pažymėtina, kad sąnaudos, reikalingos daiktui sukurti, nagrinėjamu atveju – miškui užauginti (įsigyti sodinius, juos pasodinti, prižiūrėti, atlikti sanitarinius kirtimus ir kt.), paprastai įskaičiuojama į daikto vertę ir yra šios vertės sudėtinė dalis. Į kompensaciją už iškertamą mišką įtraukus ne tik medynų vertę, bet ir kompensaciją už iškirstą jaunuolyną, mūsų nuomone, būtų dubliuojama kompensacija, kadangi miško jaunuolyno užauginimas iki 10 metų jau yra įskaičiuotas į iškertamo miško medynų vertę.</p> <p>Be to, Metodikos 5 punkte yra numatyta kompensacija už sunaikinamus sodinius. Tuo atveju, kai dėl menkos miško jaunuolyno brandos nebūtų galimybės apskaičiuoti medynų vertės Metodikos 8 punkto 4 pastraipoje nustatyta tvarka, miško jaunuolyno savininkai galėtų reikalauti kompensacijos, apskaičiuotos pagal Metodikos 5 punkte nustatytą tvarką. Taip pat būtina pažymėti, kad Metodikoje siūloma kompensavimo tvarka pažeistų asmenų lygybės principą, kadangi miško jaunuolyno savininkai galėtų gauti kompensaciją, numatytą Metodikos 5 ir 8 punktuose, o kiti sunaikintų sodinių savininkai gautų kompensaciją tik pagal Metodikos 5 punktą.</p> <p>5. Kartu pastebėtina, kad tam tikras, su vienkartinės ar periodinės kompensacijos dydžio nustatymu susijęs teisinis reguliavimas yra nustatomas ne tik metodikoje, bet ir atitinkamuose žemės ūkio ministro ar aplinkos ministro įsakymuose (žr. metodikos 4 ir 5 punktus). Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 8 dalimi, vienkartinės ar periodinės kompensacijos dydis turėtų būti apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, svarstytina, ar metodikoje pagrįstai pavedama nurodytą teisinį reguliavimą patvirtinti žemės ūkio ar aplinkos ministrams. Remiantis tuo, kas išdėstyta, siūlytina įvertinti, ar nebūtų tikslinga šiuo aspektu patikslinti metodikos 4 ir 5 punktus, arba koreguoti Įstatymo 23 straipsnio 8 dalies nuostatas, numatant, jog vienkartinės ar periodinės</p>	<p>ginčų, kilusių dėl kompensacijų apskaičiavimo nagrinėjimo tvarka nustatyta Žemės įstatymo 23 straipsnio 8 dalyje: „Šalims nesusitarus, ginčus dėl nuostolių dydžio ir atlyginimo Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka sprendžia teismas“.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Apskaičiuojant kompensaciją už iškertamą mišką, apskaičiuojama iškertamo miško medynų tūrio vertė (t. y. biologinis tūris, kurį medis sukaupia iki tam tikro amžiaus), į kurią neįskaičiuota, kompensacija už miško želdinių įveisimą ir išauginimą. Pažymėtina, kad apskaičiuojant medynų tūrio vertę (vadovaujantis Žemės įvertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 205) net nevertinami medynai, kurių vidutinis skersmuo yra mažesnis nei 4 cm. Miško želdinių ar žėlinių priežiūros ir apsaugos, jaunuolynų ugdymo įveisimo ir išauginimo išlaidos yra apskaičiuojamos, vadovaujantis Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Metodikos 5 punkte įtvirtinta kompensacija už sunaikinamus sodinius, o ne už sunaikinamus miško želdinius.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymime, kad metodikoje nepavedama teisinį reguliavimą (apskaičiuojant kompensacijų dalis už sunaikinamus pasėlius ir sodinius) patvirtinti žemės ūkio ir aplinkos ministrams, nes Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymas Nr. D1-343 „Dėl želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“, parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdinių įstatymo 26 straipsnio 3 dalimi, kurioje įtvirtinta nuostata, kad Želdinių atkuriamosios vertės nustatymo metodiką ir vertės įkainius nustato Aplinkos ministerija.</p>
--	--	--

	<p>kompensacijos dydis apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.</p> <p>11. Pastebėtina, kad metodikos 4 punkte vartojamų sąvokų biologinis turtas, žemės sklypo našumo balas ir Lietuvos našumo balas turinys išlieka neapibrėžtas. Siūlytina šiuo aspektu patikslinti projektą.</p>	<p>Biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinių kainų 2017 metais sąrašas, patvirtintas Žemės ūkio ministro 2016-11-23 įsakymu Nr. 3D-697 „Dėl biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinių kainų 2017 metų patvirtinimo“ (toliau – biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos kainos), parengtas vadovaujantis Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. 1706 „Dėl Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklių patvirtinimo“, 5 punktu ir atsižvelgiant į 17-ojo verslo apskaitos standarto „Biologinis turtas“, patvirtinto Apskaitos ir audito tarnybos direktoriaus 2013 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. VAS-25 „Dėl 17-ojo verslo apskaitos standarto „Biologinis turtas“ tvirtinimo“, 21 punktą, Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-491 „Dėl Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijų patvirtinimo“, 6.11 papunktį ir Ūkininko ūkio veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo supaprastintąją apskaitos sistema rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. gegužės 11 d. įsakymu Nr. 3D-266 „Dėl Ūkininko ūkio veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo supaprastintąją apskaitos sistema rekomendacijų patvirtinimo“, 22 punktą. Visi minėti teisės aktai naudojami ne tik nustatant vienkartinės ar periodinės kompensacijos mokėjimo teisinį reguliavimą, bet ir reguliuojant kitus teisinius santykius.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nutarimo projekte apibrėžtos sąvokos žemės našumo balas ir biologinis turtas įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.</p>
--	--	--

	<p>13. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 23 straipsnio nuostatas įgyvendina tiek Nutarimas, tiek Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimas Nr. 1289 „Dėl Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių patvirtinimo“, siūlytina įvertinti galimybę sujungti šiuos du nutarimus į vieną Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą.</p>	<p>Žemės našumo balas – sutartinis vienetas, kuriuo išreiškiamas santykinis žemės našumas (šaltinis: Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 31 d. įsakymas Nr. 3D-359 „Dėl žemės našumo vertinimo atnaujinimo“). Minėtame įsakyme yra įtvirtinta, kad vertinamų teritorijų žemės našumo vertinimo suvestiniai rodikliai gali būti pateikiami: Lietuvos Respublikos teritorijos. Lietuvos Respublikos teritorijos vidutinis žemės našumo balas yra Lietuvos Respublikos teritorijos žemių našumo balų vidurkis.</p> <p>Biologinis turtas – gyvūnai ir augalai, kuriuos subjektas valdo, naudoja ir kuriais disponuoja (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. 1K-216 „Dėl finansų ministro 2008 m. liepos 10 d. įsakymas Nr. 1K-233 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto patvirtinimo“ pakeitimo“ ir Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2013 m. gruodžio 10 d. įsakymas Nr. VAS-25 „Dėl 17-ojo verslo apskaitos standarto „Biologinis turtas“ tvirtinimo“.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad pagal Žemės įstatymo 23 straipsnio 8 dalį Seimas pavedė Vyriausybei parengti nutarimą tik dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo, bei į tai, kad ir yra skuba pateikti Nutarimo projektą Vyriausybei, galimybės sujungti šiuos du Vyriausybės nutarimus į vieną aptarsime ateityje, prireikus rengti ir tobulinti nutarimo pakeitimus.</p>
--	--	---

 Žemės ūkio
 ministras
 Bronius Markauskas